

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Spółki Mieszkaniowej S. sp.z o.o. w K.
przeciwko T. S.A. w M. dawniej T. S.A. w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w w Krakowie
z dnia 14 marca 2016 r., sygn. akt I ACa 1031/15,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu

Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) w związku z niewłaściwym zastosowaniem art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 393 § 3 k.c. w zw. z art. 118 k.c. oraz art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c. oraz z uwagi na potrzebę wyjaśnienia istotnego zagadnienia prawnego wywołującego potrzebę wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) w celu udzielenia odpowiedzi na pytanie, jakiego rodzaju związek pomiędzy umową przedwstępną a zaliczką uiszczoną przy zawarciu takiej umowy powoduje, że zaliczka traci charakter świadczenia powiązanego z umową przyrzeczoną z konsekwencją stosowania do niej art. 390 § 3 k.c. oraz czy zarzut zatrzymania ograniczony jest terminem przedawnienia przewidzianym w art. 390 § 3 k.c. w sytuacji zabezpieczenia roszczenia z umowy przedwstępnej.

Odnosząc się do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania, stwierdzić należy, że skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby skarga pozwanego była uzasadniona w sposób oczywisty. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, BSN 2003, nr 5, poz. 8).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniono tego rodzaju wadliwości zaskarżonego orzeczenia ani tego rodzaju wadliwości postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji. Z motywów zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny przeprowadził wykładnię oświadczeń woli stron prowadzących do zawarcia umowy, z której

powód wywodzi roszczenie z uwzględnieniem wszystkich zasad przytaczanych w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95, OSNC 1995, nr 12, poz. 168, wyroki Sądu Najwyższego z 17 lutego 1998 r., I PKN 532/97, OSNAPiUS 1999, nr 3, poz. 81, z 8 października 2004 r., V CK 670/03, OSNC 2005, nr 9, poz. 162, z 4 lipca 1975 r., III CRN 160/75, OSPiKA 1977, nr 1, poz. 6, z 3 września 1998 r., I CKN 815/97, OSNC 1999, nr 2, poz. 38).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytanie sformułowane przez skarżącego nie ma cech zagadnienia prawnego w znaczeniu przytoczonym wyżej. O wyniku postępowania w niniejszej sprawie zadecydowało ustalenie i wywiedziona z niego konkluzja, że te postanowienia umowne, z których ma wynikać dochodzone roszczenie nie prowadziły do zawarcia w relacjach między stronami umowy gwarancyjnej ani do zastrzeżenia przez nie, że pozwany przyjmie zaliczkę na poczet świadczenia z umowy przyrzeczonej. Intencją stron było umówienie się o świadczenie przypominające zadatek. Strony świadomie, korzystając z zasady swobody umów (art. 353¹ k.c.), odstąpiły jednak od kodeksowej konstrukcji zadatku o tyle, że ograniczyły odpowiedzialność pozwanego (sprzedającego) za niezawarcie umowy przyrzeczonej wyłącznie do

okoliczności przez niego zawinionych oraz ograniczyły zakres tej odpowiedzialności do jednokrotności kwoty przyjętej przy zawarciu umowy przedwstępnej. Jednocześnie strony zaostrzyły odpowiedzialność powoda i przyjęły, że obejmie ona także niedojście umowy do skutku z przyczyn przez niego niezawinionych.

W świetle powyższego nie sposób jest uznać, że ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia, którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), pozostają w związku z problemem prawnym sformułowanym przez skarżącego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., oraz - co do kosztów postępowania - art. 98, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 i § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.